

Motion till riksdagen 2011/12:Ju234

av **Eliza Roszkowska Öberg och Lars-Arne Staxäng (M)**

Ett modernt rättsväsen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att modernisera rättsväsendets arbete med nya typer av brott.

Motivering

Med den tekniska utvecklingen är det angeläget att se över, modernisera och förbättra rättsväsendets arbete med olika former av brott som sker på nätet samt att ta tillvara ny teknik inom rättsväsendets arbete.

Antalet kränkningar på nätet har ökat de senaste åren och det är dessvärre vanligt att polisen avstår från att utreda händelserna. Det drabbar inte minst de enskilda som farit illa genom förtal på nätet och som därmed känner sig både frustrerade och utlämnade. Rättsväsendet måste bli bättre på att undersöka kränkningar och brott på nätet. Det är lika viktigt som att ta itu med förtal och mobbning i det ”vanliga” livet. Polisen bör få bättre kunskaper om och möjligheter att utreda IT-relaterade brott – allt från kränkningar och intrång till olika former av cyberattacker. Men i många fall sker brott på nätet formellt sett i andra länder via utländska servrar. Gränsöverskridande problem kräver gränsöverskridande åtgärder. Möjligheten för Sverige att uppmärksamma arbetet med att stävja denna typ av brott inom ramen för EU-samarbetet bör ses över.

Allt fler e-handlar och e-handeln motsvarar ungefär 4,5 % av detaljhandels omsättning i Sverige. Men en av fem konsumenter är oroliga för säkerheten på nätet och en tredjedel av befolkningen handlar inte alls på nätet. Det är viktigt att vi känner oss lika trygga när vi e-handlar som när vi drar kortet i en affär eller när vi tar ut pengar. Men det rapporteras samtidigt om falska attrapper på uttagsautomater, falska kortläsare i butiker och kontokortsuppgifter som blivit stulna vid köp på Internet. Allt fler drabbas av denna nya gene-

Fel! Okänt namn på

ration av rån. Rättsväsendet med polisen i spetsen behöver bättre kunskaper om dessa nya former av kontokortsbedrägerier. Kunskapsbrist får inte innebära att brotten inte utreds. Med bättre kompetens kan fler brott av den här typen utredas och leda till åtal. I detta sammanhang bör polisen i större utsträckning använda sig av externa experter på IT-säkerhet och kortbedrägerier, som inte nödvändigtvis är utbildade poliser. Därför bör möjligheten för polis och rättsväsen att öka kunskaperna internt om den nya generationens snatterier och rån, samt även externt genom att ta in personer med sakkunskap inom IT-säkerhet och kontokortsbedrägerier, ses över. Ständigt lämnar vi elektroniska fotspår efter oss när vi använder kreditkort eller mobiltelefon. På nätet lämnar vi spår som t ex IP-nummer, i trafiken övervakas vi av automatiska system och inköp i större butikskedjor registreras. Historiskt sett har utvecklingen successivt urholkat den personliga integriteten; enligt datalagen från 1973 (datalagen 1973:289) var all insamling och databehandling av personuppgifter en kränkning av den personliga integriteten. Numera har statsmakten ett annat förhållningssätt. Den personliga integriteten måste värnas samtidigt som ny teknik bör användas för att bekämpa den moderna brottsligheten. Det är viktigt att hitta en bra balans mellan säkerhet och personlig integritet. Det är därför angeläget att klargöra hur den personliga integriteten påverkas av denna digitala lagring samt att utreda vilka åtgärder som kan vidtas för att förstärka och tillvarata medborgarnas intressen. Ännu ett problem är att det inte finns någon tydlig definition av begreppet personlig integritet i svensk lagstiftning. Det bör därför göras en översyn av möjligheten att modernisera begreppet personlig integritet i detta sammanhang.

Stockholm den 27 september 2011

Eliza Roszkowska Öberg (M)

Lars-Arne Staxäng (M)